

Inspirationsmateriale til undervisning

***46873 Postoperativ observation og
pleje i hjemmeplejen** (Uddannelsens titel)

Udviklet af:

* Lene Mackenhauer

(Udviklerens navn)

* Sosu - Esbjerg (Institution)

* Gjesinglundålle 8 (Vej og nr.)

* 6715 (Postnr.) * Esbjerg (By el.

distrikt)

Tlf.: * 76106010

* Asta Nielsen (Udviklerens navn)

* Sosu-Esbjerg (Institution)

* Gjesinglundålle 8 (Vej og nr.)

* 6715 (Postnr.) * Esbjerg (By el.

distrikt)

Tlf.: * 76106010

Fejl! Henvisningskilde ikke fundet.

Inspirationsmateriale til undervisning

1. Uddannelsesmålets sammenhæng til FKB/TAK

[Vis dem!](#)

”46873 Postoperativ observationer og pleje i hjemmeplejen” hører til følgende fælles kompetencebeskrivelser:

2222 Ældrepleje, sygepleje og sundhed i kommunerne

Uddannelsen er relevant for social- og sundhedsassistenter der arbejder i primærsektoren.

Arbejdsfunktioner

Effektivisering på sygehusene stiller nye krav til social- og sundhedsassistenterne der arbejder inden for primær sektoren. Borgerne/beboerne bliver udskrevet i den postoperative fase og det medfører, at der er behov for udvikling af de faglige kompetence inden for området, svarende til de krav der stilles, at skulle observere, vurdere, handle og rapportere i forhold til den borger/beboer, som har været indlagt og fået foretaget et kirurgisk indgreb

Deltagerforudsætninger

Med hensyn til deltagerens forudsætning vil uddannelsen tage udgangspunkt i at deltagerne er uddannede social- og sundhedsassistenter. Det anbefales at deltagerne har gennemført eller erfaring og viden svarende til AMU-uddannelsen ” 43461 Sårbehandling, behandlingskrævende sår”.

Struktur

Det vil afhænge af deltagerens forudsætninger, hvilke uddannelsesmål der er relevante at have gennemgået. Dette forslag er derfor alene vejledende:

45061 Forebyggelse og sundhedsfremme
44825 Genoptræning af pt. med fysisk lidelser
44351 Vejl. og rådg. af patienter/klienter og pårørende
43461 Sårbehandling, behandlingskrævende sår
42680 Medicinadministration
40823 Patientsikkerhed og utilsigtede hændelser

Fejl! Henvisningskilde ikke fundet.

Inspirationsmateriale til undervisning

2. Ideer til tilrettelæggelse

Undervisningen kan veksle mellem teoretisk oplæg, case arbejde i grupper, opgaver, hvor deltagerne skal være opsøgende på valide data, som vil gøre dem i stand til at kunne være opdateret med udvikling af det sidste nye viden inden for det postoperative område.

Temaer

Temaoversigt

- Tema 1: Observationer og pleje af den postoperative patient
- Tema 2: Sundhedsfremmende og forebyggende i forhold til kendte komplikationer
- Tema 3: Observere, vurdere, dokumentere og handle hensigtsmæssigt ved afvigelser
- Tema 4: Optimal smertebehandling og ernæring.
- Tema 5: Det tværfaglige samarbejde

Tema 1: Observationer og pleje af den postoperative patient

Hensigten med dette tema er, at deltagerne bliver i stand til observere og pleje en postoperativ patient

De skal have viden om, hvad der sker med et menneske, der har gennemgået et kirurgisk indgreb både fysisk og psykisk.

Det er hensigten at deltagerne kan søge valide data for at kunne vejlede patienten og de pårørende. Eks. I forhold til anæstesi: kan det anbefales at søge på www.denstoredanske.dk/anestesiologiogsmertebehandling

Tema 2: Sundhedsfremme og forebyggende i forhold til kendte komplikationer

Med udgangspunkt i Sundhedsstyrelsens redegørelse for den Sundsfremmende og forebyggende indsats i kommunerne, undervises der i de forhold, der har indflydelse på det postoperative forløb. www.sst.dk

I redegørelsen står der bl.a. at kommunerne skal forebygge, at en sygdom udvikler sig yderligere og begrænse og udskyde komplikationer.

Eksempler på kende komplikationer:

- Obstipation
- Dehydrering

Fejl! Henvisningskilde ikke fundet.

Inspirationsmateriale til undervisning

- Infektion
- Smerter

Det kan arbejdes med elementer, der fremmer hurtig rehabilitering, f.eks. køn, alder, arvelige faktorer livsstil og sociale relationer. Her kan det kobles op på den viden om rehabilitering, som kursisterne har eller kan erhverves på kurser i rehabilitering.

Tema 3: Observere og vurdere, dokumentere og handle hensigtsmæssigt ved afvigelser

Menneskelig og samfundsmæssigt har det store omkostning, hvis ikke der sættes hurtigt ind i forbindelse med komplikationer.

Gennemgang af observationer på afvigelser i forbindelse med det postoperative forløb. Der skal bl.a. observeres for – og forebygges mod tryksår, blodpropper, luftvejsproblemer, nedsat tarmfunktion og tab af muskel og knoglemasser især hos immobile eller delvis immobile borgere/beboere.

Sår skal observeres for blødning og tegn på infektion.

I den postoperative fase kan der forekomme delirium. Der kan være mange organiske årsager til postoperativt delirium:

- Bivirkninger af medicin
- Abstinenser
- Metaboliske forstyrrelser
- Akutte cerebrale tilstande
- Infektioner
- Hæmodynamiske ændringer
- Respiratoriske ændringer

Gennemgang af symptomer ved delirium vil gøre deltagerne i stand til at reagere og handle hensigtsmæssigt inden for egne kompetencer.

Det er vigtigt med så præcis en dokumentation som muligt. Hvilke observationer – hvilken vurdering – hvilke handlinger.

Tema 4: Optimal smertebehandling og ernæring

Fejl! Henvisningskilde ikke fundet.

Inspirationsmateriale til undervisning

For at kunne bidrage til hurtig rehabilitering er det vigtigt at holde borgeren almentilstand så god som muligt. Her skal der tages hensyn til en sufficient kost i forhold til den enkeltes appetit – og ønsker.

Komplikationer kan forebygges gennem kosten og det er vigtigt under hele forløbet at være opmærksom på om der er ændringer i tilstanden, der fordrer kostændring. Er borgeren småtspisende, kan kosten suppleres med proteintilskud. Vigtigt at følge borgerens ønsker, da underernæring og træthed er en trussel i det postoperative forløb.

Smertebehandling er et vigtigt element i rehabiliteringsfasen.

Målet er: smertefrihed i hvile og mobilisering uden for meget ubehag. Strategi: at hindre smerten i at opstå – at behandle opståede smerter – at udnytte den opnåede tilstand til rehabilitering. Der kan undervises i de mest anvendte præparater i det postoperative forløb.

Tema 5. Det tværfaglige samarbejde

Det tværfaglig samarbejde skal ses som et middel til at opnå det bedste forløb.

Eksempler på hvornår der er tværfagligt samarbejde/at andre faggrupper skal inddrages:

- Afvigelser i almentilstanden, herunder f. eks. appetit, smerter, bevidsthed o.l.
- Vejledning i forhold optimal forflytning
- Vejledning i brug og bestilling af hjælpemidler

Samarbejde med f.eks. sygeplejerske, fysioterapeut, ergoterapeut og egen læge. Forudsætningen for kunne udnytte det tværfaglige samarbejde optimalt er, at kende egne og andres kompetencer. |

3. Opgaver og undervisningsmaterialer

Fejl! Henvisningskilde ikke fundet.

Inspirationsmateriale til undervisning

Der kan til hvert tema udarbejdes gruppeopgaver, hvor deltagerne skal søge på nettet efter sidste nye viden. Herved demonstrer de og/eller opøver de deres færdigheder til at holde sig ajour inden for området.

Der kan anvendes elementer fra Cooperative Learning – f.eks. som afslutning Quiz og byt.

4. Litteraturliste mv.

[www.denstoredanske.dk/ anesthesiologi og smertebehandling](http://www.denstoredanske.dk/anesthesiologi_og_smertebehandling)

www.sst.dk

Birthe Kamp Nielsen (red): *Sygeplejebogen 3 – teori og praksis* Gads Forlag

Nina Beyer: *Inaktivitet og immobilitet – i tværfagligt perspektiv*

Spencer Kagan og Jette Stenlev: *Cooperative Learning* forlag: ALINEA

Tidsskriftet.no/article 283648